

הַלְבוֹת קָרְבַּן פֶּסַח פָּרָק ב

א. אין שוחטין את הפסח אלא למנוייו שנאמר "תכסו על-השה" (שמות יב, ד), מלמד שהן מתמנין עליו כשהוא חי; ואלו המתמנין על הפסח, הן הנקראין בני חבורה. ויחיד ששחט את הפסח לעצמו, כשר והוא, שיהיה ראוי לאכל את כלו. ומשתדלין שלא ישחט לכתחלה על יחיד, שנאמר "יעשו אתו" (שמות יב, מז; במדבר ט, יא; במדבר ט, יב).

ב. אין שוחטין את הפסח אלא על מי שראוי לאכל. היה אחד מבני חבורה קטן, או זקן, או חולה אם יכול לאכל כזית, שוחטין עליו; ואם לאו, אין שוחטין עליו: שנאמר "איש לפי אכלו" (שמות יב, ד), עד שיהיה ראוי לאכל. אפלו חבורה שלמאה, ואין כל אחד מהן יכול לאכל כזית אין שוחטין עליהן.

ג. אין עושין חבורה נשים ועבדים, או קטנים ועבדים מפני קלות שתהיה ביניהן; אבל עושין חבורה בלה נשים, אפלו בפסח שני, או בלה עבדים. ושוחטין על הקטנים, שיהיו מכלל בני החבורה לא שתהיה חבורה בלה קטנים, שאינן בני דעת.

ד. וכן אין עושין חבורה בלה חולים או זקנים או אוננים, אף על פי שהן יכולין לאכל הואיל ואכילתם מעוטה: שמא ישאירו הפסח, ויביאוהו לידי פסול. ואם עברו ושחטו על חבורה זו, כשר. וכן אין עושין חבורה בלה גרים שמא לא ידקדקו בו, ויביאוהו לידי פסול; ואם שחטו עליהן, כשר.

ה. שחטו שלא למנוייו, או למי שאין כל אחד מהן יכול לאכל כזית, או ששחטו לערלים או לטמאים פסול. שחטו למי שיכול לאכל ולמי שאיננו יכול לאכל כזית, למנוייו ושלא למנוייו, למולים ולערלים, לטהורים ולטמאים כשר: שאלו הראויין לו, אוכלין בהלכה; והאחרים, כאלו לא חשב עליהם.

ו. שחטו למולים, וזרק הדם לשם מולים וערלים פסול: שהזריקה חמורה, שהיא עיקר הקרבן. שחטו למולים, שיתכפרו בו ערלים פסול, שהרי יש מחשבת ערלים בזריקה. שחטו לאוכליו, לזרק דמו שלא לאוכליו הפסח כשר; ואין אדם יוצא בו ידי חובתו, לפי שאין מחשבת אוכלין בזריקה.

ז. מי שהוא בריא בשעת שחיטה, וחולה בשעת זריקה, או חולה בשעת שחיטה, ובריא בשעת זריקה אין שוחטין וזורקין עליו: עד שיהיה בריא משעת שחיטה, עד שעת זריקה.

ח. שוחט אדם על ידי בנו ובתו הקטנים, ועל ידי עבדו ושפחתו הפנעניים, בין מדעתן, בין שלא מדעתן. אבל אינו שוחט על ידי בנו ובתו הגדולים, ולא על ידי עבדו ושפחתו העבריים, ולא על ידי אשתו אלא מדעתן; ואם שתקו ולא מחו, הרי זה מדעתן.

ט. שחט על ידי בנו ובתו הקטנים, ועל ידי עבדו ושפחתו הפנעניים, והלכו ושחטו הן לעצמן יוצאין בשלרבן. שחט על ידי אשתו ובנו ובתו הגדולים, ועבדו ושפחתו העבריים, ושחטו הן לעצמן אין להן מחוי גדול מזה, ואינן יוצאין אלא בשלעצמן.

י. האשה שהיא בבית בעלה, שחט עליה אביה ושחט עליה בעלה תאכל משלבעלה. היתה נחפזת לילך לבית אביה ברגל

הִרְאִשׁוֹן הַסֵּמוֹךְ לְנִשְׁוֹאִיָּה כְּדֶרֶךְ כָּל הַפְּנוֹת, וְשָׁחַט עָלֶיהָ אֲבִיָּה
וְשָׁחַט עָלֶיהָ בַּעֲלָהּ תֹאכַל מִשְׁלֹאֲבִיָּה; מִכָּאן וְאֵלָּה, תֹאכַל
מִמָּקוֹם שֶׁהִיא רוֹצָה וְהוּא, שֶׁתִּבָּרַר לָהּ מָקוֹם שֶׁתִּרְצֶה בְּשַׁעַת
שְׁחִיטָהּ. וְכֵן יָתוּם שֶׁשָּׁחֲטוּ עָלָיו אֶפְטְרוּפִין, יֹאכַל מִמָּקוֹם
שֶׁהוּא רוֹצָה.

יא. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בֵּיתוֹם קָטָן. אֲבָל גָּדוֹל, נַעֲשֶׂה כַּמִּמָּנָה
עֲצָמוֹ עַל שְׁנֵי פְסָחִים; וְהַמִּמָּנָה עֲצָמוֹ עַל שְׁנֵי פְסָחִים, אֵינוֹ
אוֹכֵל אֲלָא מִן הַנִּשְׁחָט רִאשׁוֹן. עֶבֶד שֶׁלִּשְׁנֵי שְׁתַּפִּין בְּזִמָּן
שֶׁמִּקְפִּידִין זֶה עַל זֶה, לֹא יֹאכַל מִשְׁלֹשְׁנֵיהֶן; וְאִם אֵינָן מִקְפִּידִין,
מִמָּקוֹם שֶׁיִּרְצֶה יֹאכַל. מִי שֶׁחָצִיו עֶבֶד, וְחָצִיו בֶּן חוּרִין לֹא
יֹאכַל לֹא מִשְׁלָרְבוֹ, וְלֹא מִשְׁלַעֲצָמוֹ: עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה כָּלוּ בֶּן חוּרִין.

יב. עַד כְּמָה נִמְנִין עַל הַפֶּסַח, עַד שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ כְּזִית לְכָל אֶחָד
וְאֶחָד. וְנִמְנִין עָלָיו וּמוֹשְׁכִין אֶת יְדֵיהֶן מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁיִּשְׁחָט; כִּיּוֹן
שֶׁנִּשְׁחָט אֵינוֹ יָכוֹל לִמְשֹׁךְ אֶת יָדוֹ, שֶׁהָרִי נִשְׁחָט עָלָיו.

יג. נִמְנֶנּוּ עָלָיו, וְחִזְרוּ אַחֲרָיו וְנִמְנֶנּוּ עָלָיו: רִאשׁוֹנִים שִׁישׁ לָהֶן
כְּזִית אוֹכְלִין, וּפְטוּרִין מִלַּעֲשׂוֹת פֶּסַח שְׁנִי; וְאַחֲרוֹנִים שֶׁרְבוּ עַד
שֶׁלֹא נִמְצָא בּוֹ כְּזִית לְכָל אֶחָד אֵינָן אוֹכְלִין, וְחִיבִין לַעֲשׂוֹת פֶּסַח
שְׁנִי.

יד. הַמִּמָּנָה אַחֲרָיו עָמַד עַל חֶלְקוֹ, וְלֹא יָדְעוּ בָּהֶן בְּנֵי הַחֲבוּרָה
הָרִי בְּנֵי הַחֲבוּרָה רִשָּׁאִין לָתֵן לוֹ חֶלְקוֹ אַחֵר שֶׁיִּצְלָה בַּעֲת
הָאֲכִילָה, וּבְנֵי הַחֲבוּרָה אוֹכְלִין מִשְׁלָהֶן; וְהוּא אוֹכֵל חֶלְקוֹ עִם
הָאַחֲרִים שֶׁמָּנָה עָלָיו, בַּחֲבוּרָה שְׁנִיָּה.

טו. וְכֵן בְּנֵי חֲבוּרָה שֶׁהָיָה אֶחָד מֵהֶן גֶּרְגָּרָן רִשָּׁאִין לְהוֹצִיאוֹ
מֵהֶן, וְנוֹתְנִין לוֹ חֶלְקוֹ, וְיֹאכַל הוּא בַּחֲבוּרָתוֹ; וְאִם אֵינוֹ זוֹלִל,
אֵינָן רִשָּׁאִין לְחַלֵּק.